

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

آبونه سرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۴۵) غروشدر . ممالک اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷) ، آلتی آیلغی (۹) فرانقدر .
[ایضاحات : نسخه سی الی پاره ، آلتی
آیلغی بر جلد ، هر جلد ۲۶ نسخه در .]

اخطارات

- § آبونه بدلی پشیندر .
- § آدرس تبدیلنده قرق پاره لک پول کوندرملی در .
- § مسلک موافق آثار مع المصنویه قبول اولنور . درج ایدیلمه یازیلر اعاده اولونماز .

سراسر

۱۳۳۰

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لق مجموعه اسلامیه در

عدد ۲۵۱

۲۸ رجب شریف ۱۳۳۱

پنجشنبه

۲۰ حزیران ۱۳۲۹

جلد ۱۰

اخطارات

رساله مزردن آلتدیغی کوسترملک شرطیه
بتون یازیلر ه هانکی بر غزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی ؟

§

ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسلرینک فرانسزجه سی ده یازاسی ؟

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه په دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدرلمسی رجا اولنور .

او غلومزك، قرده شمزك، بابامزك كو كسني پارچه ليان، قورشو نلره، كوله لره استحال ايدنيور .

عزيز دينداش لر ؛ اي دوشونه لم : بو حال بزم ايچون نه قدر ايدر . بز بونلري بيلديكمز حالده شمدي به قدر و طنداش مزدر ديه صوصدق . بو وطنداش لر بزم ردوسده و ديكر اطالرده اولا : ايتاليانلري ، اسلام قاتلي ايتاليانلري « زيتو » لريه قارشيلاديلر . بز ينه خاطر، كوكل صايدق، صوصدق، ايچيمزه قويدق، دردلي اولدق . بوكامكافه پك اي بيلورسك عزيز دينداش ؛ ميدليليده ، لمنيده سنك اوغاني، قرده شني، باباني ديري ديري مزاره كومديلر، مزاري ده كنديلرينه قازدير مق شرطيله ... بونك مسبي يعني ا : غلونك، بابامك قاتلي، همشيرنك ناموسنك ملوثي ينه سنك ! حيرت ايمه : چونكه، آوهروفي سن آلدك ، سلانكي، اولدربا سلانكي اسلام مزاري يابان، آيا صوفيه لره خاج ديكديره دنيا نك اك سفيل آدملريني سن تسليح ايتدك .

ايشته محترم قرداشم ؛ درديمي آكلادكمي ؟ شيمديدن صكره ده بوفلا كتاره، بو جانيتره، اوغرامامق ايستيورسهك - كه بوكا دينسا، وجدانا، حية مجبورسك - كله جت مقاله لري اوقو، وعينيله حركت ايت . هيچ برشي اولامازسهك بو امك حرارتلي، ثباتلي بر پروباغاندا . جيسي . مرشدي اول . عكسي تقديرده آللهك، بويوك وقهار ذوالجلالك حضورده قرداش، بابا . اوغل قاتلي ا . لمقدن قورتولامازسك ا

ع . فخر الدين نجيب

تعمیر و تعمیر

مدرسینره حرکت فکری :

مدارس مسئله سی

عثمانیلغك و طولایسیله عالم اسلامك اوغرادینی فلاكت اخیره قارشوسنده شونكه متسلی اولمقدنه : اوت ، بیوك برفلاكته دوچار اولدق . ماده و معنی عظیم ضایعانه اوغرادق ، فقط بو فلاكت بزه بر درس عبرت اوله جق ؛ بوندن صكره اضمحلالمزی حاضر لامقدنه اولان حالردن تجرد ایله المزده قالان ممالکی معمور ایتمهك چایشه رق زیانلرمزی تلافی به غیرت ایده جکمز .

ايشته صلح نقر ایتك اوزره در . زیانلرمزی تلافی به غیرت ایتك زمانی کلدی . عزمزمده جدی اولدیغمزی ، قولدن زیاده فعله اهمیت ویرمکه اثبات ایتلی بز . اك كوچك بر ویده سی نقصان اولان بر ماکنه صورت منتظمه ده ایشلمدیکی کی بر ماتك متدراتنده اجرای تأثیر ایدن هر هانکی بر عاملك اهل ایدلمسی ده اولمتی شهراه تر قیده دلخواهی وجهله

ایدلر ولمکدن منع ایدر . بوکون بزده مقدرات مات ایله علاقه دار اولان عواملدن بریسی ده مدارسدر . آرتق بو حقیقتی ادراك و اعتراف ایده لم . . . جاهل ، یاتفریطکار و یا افراطپرور اولوردینور . بز، خیر و شرمزی تفریطدن عاجز بر طاقم زوالیلر اولدیغمز ایچون بو خصوصده افراط و تفریطدن تخلیص کریبان ایدوب مسلك اعتدالی بوله . صدق . شمدي به قدر تفریط و ایدیسندنه پویان اولان مدارس علمیه بو سفرده بعض افراطپرورلرک تعرض مجنونانه لرینه هدف اولمغه باشلادی .

تجربه ایچون درسام اقدیلردن برر برر صوریکز . اکثرینسك علمیه نك بو کونکی حال الیندن متأثر اولدقارینی ، مدارسك لزوم اصلاحی حقنده ، متحد الفکر بولندقلرینی کوره جکسکنز . یا لکزه صنف خلقمزمده اولدیغی کی آنلرده ده « تشبث » خاصه سنك مفقودیتی حسیلله بولندقلری نقطه دن امللرینه نکران اولیورلر ، آنلری او مسعود غایبه ایصال ایده جک بر دست حیثکارک همتنه منتظر بولنیورلر .

اهلیتلی، حسن نیت صاحبی و اعتدالپرور اولان هر هانکی بر قوت مدارس خدمت ایتک آرزوسنی اظهار ایدر سه علمایی کندیسنه ظهیر بوله جغندن امین اوله بیلیر ، بونک دلیل مادسی میدانده در . منتظم بر اداره به، معقول بر پروغرامه ، حتی مغین بر غایبه مستند اولمیان، حال حاضر یله مدرسه لرك اولکی حال الینه بر لاحقده دیگر تشکیل ایلان درسه خانه لرك حین کشادنده کرک خواجلردن ، کرک طلبه دن اوازه تقدیردن بشقه برشی ایشیدلیمی ؛ ملتک تمایسنی حقیقه آرزو ایدنار بو حالت روحیه دن استفاده ایتمه نك یولنی بیاملیدرلر .

مدارس اصلاح ایدلیدر . بونده ملتک بتون افرادی، عالمی، جاهلی متفقددر . مدارسی اصلاح ایتک شرعا و عقلا اوزرمزه فرضدر . بو فرضك عدم ایفاسندن متولد نناهك جزاسنی دنیا ده همزه چکمه که اولدیغمز کی عیباده ده چکچکمه ایمان ایده لم

فقط بو اصلاحات کیملر طرفندن ونه یولده یاملیدر ؛ اعلان مشروطیتدن بری غزته لره سؤالک شق ثانیسنه یعنی اصلاحاتک نه یولده یاپیلمسی لازم کلدیکنه دائر بر چوق سوزلر کوردی . هپسی ده نقش بر آب کی بر ایز بر اقه دن غائب اولدی . بنجه مسئله نك بو جهت صکره دن تأمل اولنه جق بر شیدر . ایلک اوکجه نظر اعتباره آلمسی لازم کلن نقطه بو اصلاحاتک کیملر طرفندن یاپیله جغنی تأمین ایتک جهتیدر . بر چوق ذوات بونی بالذات منسویین علمیه دن بکلورلر . بو فکرده بولنا نلر نفس الامرده حقیقی ايسه لرده بش سنه دنبری منسویین علمیه آره سندنه نتیجه سز قالان بر ایکی اوافق حرکتدن باشقه بر تشبثک کوريله مه مسی . یا لکزه بوجهته حصر امید ایتمه نك طوغری اوله میه جغنی کوسترر . او حالده نه یاملی ؛ بن - طوغری اولسون، یا کلش اولسون - کندی فکرمی سویابه جکم : بونی حکومت یاملی ؛ فقط طوغریدن طوغری به دکل ، ینه علما واسطه سیله یاملی . حکومت علمایه رهبر اولمی، آنلری بتون درسهاملردن متشکل بر « انجمن مدرسین » تشکیله تشویق ایتلی . بو باده صرف اولنه جق

اسلامیه ایله غرب حکما سنک اتفاق ایتدکری و بناءً علیه قطعياً مناقشه به دکری قلمایان مسائل یرینه احتیاجات حاضره ایله متناسب بر صورتده دماغلریمیزی امانت حکمت ایله تنویر ایدر لسه ایمانم قدر قوی بر قناعتله تأمین ایدرم که مملکت اولون قورتیلهرق بردوره رفاه و مسعدیته کیره جکدر .

یوق ضایع ایتدیکنز مملکتک علماء، اخلاقاً، زراعتاً، تجارتاً تلافیسنه بتون موجودیتزله چالیشمیه جق اولورسه ق مجھول بر استقباله کیده جکزدن امین اولمالی یز .

بناءً علیه رزیرلر، غزالیلر کی کنزیدکان علم و عرفانک مدرسه دن یتشدیکنی سویله رک مدرسه لرک حال حاضر نده بر حیات علمی اولدیغنی اثبات ایتک ایستینلره ماضی ایله افتخار ایده جک زمانز اولادیغنی، انجق اسلامک خزان نفاثت اطلاقنه بحق شایان آثار علمیه و حکمیله لرینی اکلایق و اکلایق ایچون اولر کی چالیشق لازم کلدیکنی من غیر حد اخطاره کندی بور لو عد ایدرم . و حکومت مزده توجیه کلام ایدرک عوام و خواصک اصلاحاتک لزوم اجر اسنده منفق اولدیغنی بویله بر صرده وقتی زمان فرصت و فرصتی ده غنیمت بیلرک در حال اصلاحات مباشرت ایتدی بتون طابه ارقداشلرم و سلامت خیر مملکت نامنه تمنی ایدرم .

طلبة علومدن استانبولی

ع . ل

مساعینک مشر اولسی ایچون لازم کن معاوتی دریغ ایتمه ملی . بعد التشل نظر حمایه سنی اوزرندن آیرمه ملی و بوانجمنک ملاحظات و مقرراتنک درس و کالتنجه نظر اعتباره آلمسنی تأمین ایتلی . انجمنده مدارسک استقبالنه عائد یک چوق معقول و قابل تطبیق قرارلر اتخاذ اولنه جغنه شبه اولسون .

ایشته بو صورتله درس و کالتی ایله مدرسین آره سنده بر موازنه تأسیس ایدلش اولور و اوزمان مصالح طلبه شمعی اولدیغنی کی هر هانکی بر هیئتک محکوم ید عطالتی اولقدن قور توایر . ایش اولا بویله بر هیئت متشبهتی میدنه کتیر مکدر . اوندن سو کره اصول تدریس ، پروگرام ، کتاب مسئله لر ی طبیی دورودراز مذا کره و مناقشه لر نتیجه سننده معتدلانه بر صورتده حل اولنور . مسلتک علمی قانون تکامله تبعاً تدریجی بر صورتده ترقی ایدر . چوق کچمه دن کندی لرندن بکلنیلن خدماتی ایفایه جدا مقتدر منور کنجلر یتیشیر .

بایزید درساملرندن اورفلی

حافظ محمد علمی

فکرائیت

طلبة علومره حرکت فکریه :

الندن ایش کلیر آدمرا ایسترز !

خطبه لر محوری « ارثا بسون » طرفندن کن ۳ حزیران ۱۹۱۳

تاریخو عربی العبارة مکتوبک ترجمه سیدر :

اهل کتابدن اهل سنته سلام و احترام اولدور . « امامعد » جریده کزک بکا متعلق خطبه لر حقنده ردی متضمن مقالات نشر ایتکنده اولدیغنه اطلاع حاصل ایدرک اکتساب شرف عظیم ایلدم . اسان شریف ترکیه واقف اولمادیغجه تله دردیله نشر اولنان نسخه لره امضا وضع ایتمه مش ایدم . بوندن طولانی تنقید اولدیغیم فاضل برذاتک افاده سنندن مستبان اولشدر . تماماً وارد اولدیغنی مسلم بولنان بو اعتراضکزه جواباً دیرم که :

اولاً اهل اسلام ایله مسیحیلر بیننده کی اختلافاتی و بومباحث خلافیه ده مستعمل طریق مباحثه پی چوق و قتلر دوشونور و یک خوش کورمز ایدم . نهایت واحد و صمد اولان حق تعالی بنی بین الطرین موجود شو سوء تفهیمی ازاله به خادم بر طریق سهولته ارشاد ایتدی . صیمی دعا لردن سو کره سو کیلی اسلام قرداشلریمزک نظر نده حقیقتک منجلی اوله بیلمسی ایچون تفهیمی دها زیاده تأمین و تحمین ایده جک بعض نقاط خلافیه به واصل اوله بیلدم و قرأندن وسعتله اجاله قلم ایده بیله جکم بعض موضعلری اختیار ایلدم . شو قدر که تألیقات و مطبوعات ایله کثرت اشتغالندن طولانی مسیحیتی محرر لردن و اشراف اسلامدن بعض ذوات (و زجله عبدالله الخطیب) ایله عقد اشتراک ایلدم . بوسیدن اهل اسلام اشبو خطبه لر حقنده بیوک بر توجه ابراز ایلدیلر و بونلر حقنده بعض کوچک نقطه لر مستننا و لقی اوزره هیچ بر انتقاد ایشتمدم . اعتقادیمجه بو طریق ، یعنی طعن مذموم کی حدود خارجنده قالان دیگر مسئله لر ی قاریشدر بر مقسزین اهل سنته توجیه خطاب ایتک بر طریق الهیدر ، شمدیه قدرده بونک فعلاً قائده عظیمه سی کورلمشدر .

ثانیاً احببمندن بعض ذوات خطبه لریمک کندی لسانلریله عالم اسلامک هر طرفنده نشری صلاحیتی بندن طلب ایتدیلر . سزلر ایسه (حریت ، مساوات ، اخوت و عدالتدن عبارت بولنان) قواعد اریزه اصلیه پی نشر ایله مباهات ایدن ذواتسکنر . ایشته کور یورسکنر که سزک قدر بکزی بحق تقدیر ایدرک مباحث دینه نک کمال حریتله جریان مقصدله خطبه لریمی لسانکزه ترجمه ایچون احبابمه

اصلاح مدارس ماده سی اوته دنبرو غزته ستونلرده بر بولدیغنی کی دماغ متفکر نی ده اشتغالندن حالی قالیور و لزوم کورولدیجه وسائط نشر به ایله علاقه . دارائتک نظر دقتی جانب ایدیوردی .

بروقت قومیسونلرک نتیجه مقرراتی مشر بیاننامه لر ، لایحه لر نشر ایدلدی . طلبه علوم ره سنده مدارسک اصلاحی لزومنه قائل بر صرده کتیره حاصل اولدی . عسکر اکلادی ، فسلی اکلادی ، خلاصه اصلاحاتک لزوم اجر اسنه طالب اولمایان عادتاً بر فرد قالمادی .

حکومتده بومهمه پی تقدیر ایدرک مقام مشیخت ایله اوقاف نظارتی آملرنده مشترکاً بر قانون تنظیم ایدرک اصلاحات در حال مباشرت ایده جکنی اعلان ایتدی . بالاخره ایشک جهت فعلیه سنه کچله رک درسخانه لر کشاد ایدلدی . معلملر ، مدیرلر ، مبصرلر تعیین ایدلدی . حتی بونلری تعیین ایدرک حیات مساعیلرینی تنظیم ایده جک ، پروگراملر وجوده کتیره جک ، خلاصه مدارسی بر طرز نوینه افراغ ایده جک بر قومیسون ترتیب ایدلدی (!) مقام عائدی اصلاحاتک اکل ایددیکنه قناعت ایدرک عادات قدیمه سنندن بولنان او طه غوغالریک حل و فصلیه مشغول اولدی ایشته درت سنه در کسوة کونا کون ایله نمایان اولان مدرسه لر بحثک خلاصه سی !

شو تاریخچه دن آکلشایدیغنه کوره مدارسده اصلاحات نامنه یاپیلان برئی وارسه اوده هیچدن عبارت قالیور .

حرب اخیردکی اسباب سقوط و انحلال کمال انصاف و اعتدال ایله تدقیق و محاب که ایدیلر جک اولورسه اخلاقه اولان درجه احتیاجز بتون فجاعتیه نظاهر ایدر . انسام بقیه مملکتی محافظه علماء ، اخلاقاً سویه مرکز تعالیسنه متوقف اولدیغنه و بوزده تلقین ایده جک آنجق صف علمانک مأمور بولندیغنه نظراً مدارس اسلامیه به بر اهمیت مخصوصه ایله اصلاحات اساسیه اجرایی اور لازم دندر .

بزمنه وقت مدرسه لرده مثلاً (کره ارض متحرکیدر ، دکلیدر) طرزنده حکمای